

Dekanat Raduń Po raz pierwszy są wspomniane w 1433 r. w liście wielkiego księcia Zygmunta Kiejstutowicza, w którym potwierdza on Janowi Gasztołdowi, iż Trokiele są jego własnością. Na końcu XVI w. tu osiedli jezuici, i od tamtych czasów do 1865 r. Trokiele wraz z Dworzyszczem stanowiły jedno gospodarstwo. Później należały do Nikitinych, Językowych.

Zgodnie z tradycją, kościół pod wezwaniem Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny (Zwiastowania Najświętszej Maryi Panny) został założony tutaj w 1500 r. wojewodą wileńskim Marcinem Gasztołdem. Zarówno pierwszy kościół, jak i nowe świątynie, które były zbudowane w tym miejscu w 1680 r. (po zniszczeniu w 1656 r. w czasie „krwawego potopu”, ponownie zniszczony przez pożar w 1674 r., przebudowany przez jezuitów w 1680 r. i konsekrowany 4 lipca 1687 r. przez biskupa Tarnopolu, sufragana prałata wileńskiego Gabriela Silnickiego) były drewniane. Jednak wtedy kościół stał w północnej części wsi, około 500-600 metrów od obecnego, w pobliżu szosy na Lipniszki. Na nowym miejscu, gdzie działa do dziś, również drewniany, kościół został wzniesiony w 1830 r. na środki miejscowego właściciela ziemskiego pana Stefana Niezabytowskiego, podkomorzego nowogródzkiego. Świątynię odnawiano na środki parafian w 1866 r., w 1928 r. (ściany oszalowano na zewnątrz i wewnątrz), w 1950 r. (dach kryty gontem był zamieniony dachem blaszanym). W swojej architekturze kościół ma cechy baroku i klasycyzmu.

Jest to kościół halowy z pięciokątną absydą, flankowaną dwiema kwadratowymi zakrystiami, przykryty dachem dwuspadowym z biodrami nad ołtarzem. Biodrami jest przykryta również kruchta-babiniec, która jest zbudowana na wysokości gzymsu głównej objętości.

Prawdopodobnie nad kruchtą niegdyś znajdowała się kondygnacja wieży-dzwonnicy, ale dziś nad spadami dachu wznosi się graniasta wzorzysta kopuła barokowa o niewielkich rozmiarach.

†

Sala modlitwenna jest przykryta płaskim sufitem podszywanym, prezbiterium – sklepieniem cylindrycznym, również podszywanym. Nad wejściem zrobione są chóry na czterech kolumnach. W kościele znajdują się trzy ołtarze dwukondygnacyjne. Cudowny obraz (ikonografii rzymskiej, malarz nieznany) w szacie posrebrzano-pozłoczonej (ozdobiony trzema koronami z kamieniami szlachetnymi (74 razem) i licznymi wotami), który do dziś znajduje się w głównym ołtarzu świątyni, według podania był namalowany w końcu XV w. i w 1595 r. przywieziony z Wilna. Później, możliwie podczas odbudowy kościoła w 1680 r., obraz został uzupełniony wizerunkiem św. Kazimierza klęczącego na modlitwie (w 1782 r. uszkodzony obraz został

odnowiony i naklejony na nowe płótno, ostatnia renowacja odbyła się w 1991 r. w Warszawie). Liczne cuda przed obrazem – uzdrowienie z chorób, wyzwolenie z alkoholizmu, pomoc w trudnych sprawach – rejestrowane z XVIII w., zdarzają się także dziś. W czasie między nabożeństwami cudowny obraz zasłania się obrazem św. Izydora. W drugiej kondygnacji ołtarza głównego znajduje się obraz Nawiedzenia Najświętszą Maryją Panną świętej Elżbiety. Lewy boczny ołtarz poświęcony jest św. Kajetanowi, w drugiej kondygnacji znajduje się obraz św. Teresy. Prawy boczny ołtarz – św. Józefa z obrazem Matki Bożej Bolesnej w drugiej kondygnacji. Prawie w całości zachował się zabytkowy układ ołtarzy, nawet z czasów, gdy były jeszcze optycznie malowane na ścianach, tylko prawy ołtarz do 1850 r. był poświęcony Jezusowi Biczowanemu.

Osobno od kościoła zbudowana jest drewniana dwukondygnacyjna dzwonnica szkieletowa. Tutaj nadal jest umieszczony starożytny dzwon, odlany w 1754 r. przez mistrza Gustawa Mörka z Wilna. Obok kościoła, naprzeciwko bramy, znajduje się kaplica-grobowiec Brygidy Szukiewicz (+1803) z rodu Pienickich – ośmioboczna, ceglana i otynkowana świątynia o cechach klasycznych, pokryta sklepieniem cylindrycznym i przykryta dachem namiotowym, w niszy ołtarza umieszczony jest Krucyfiks. Kaplicę władze nakazały zamknąć w 1870 r. Pod koniec XX w. była używana jako stróżówka, wewnątrz nawet był zrobiony piec z rurą, dziś w kaplicy jest po prostu magazyn. W 1997 r. przed kościołem zbudowano ołtarz uliczny dla nabożeństw w czasie pielgrzymek. Kompleks otoczony jest niskim ogrodzeniem z kamienia łomanego z niewielką jednoprzęsłową bramą z cegły otynkowanej.

Do parafii trokielskiej z XVIII w. należały kaplice w Gimbutach, Dworzyszczu (obie wsie są obecnie w rejonie lidzkim) i na miejscowym cmentarzu parafialnym. Ta ostatnia, drewniana ośmioboczna z obrazem Matki Bożej w ołtarzu, zniknęła w połowie XIX w. Natomiast kaplica w Dworzyszczu za polskim czasem otrzymała status kościoła filialnego. Informacje o kaplicy we wsi Utryszki prawdopodobnie są błędne (pewne mylona z kaplicą w Urciszkach w parafii Iwie), ponieważ nie istnieje nawet takiej miejscowości w pobliżu. W XVIII –XIX wieku przy parafii działał szpital i szkoła.

Po II wojnie światowej władze sowieckie nie raz próbowały zamknąć kościół. W 1968 r. parafia została wykreślona z rejestru (w 1961–1975 II. kościół był zamknięty), ale wierni zdołali obronić świątynię. Dwadzieścia lat szła konfrontacja, regularnie odprawiana była Msza święta, ponadto, parafianie dokonali remontu kościoła. Wreszcie, w sierpniu 1988 r. parafia trokielska ponownie została oficjalnie zarejestrowana.

Wcześniej parafia trokielska należała do dekanatu lidzkiego, od 1991 r. znajduje się w

Trokiele

Wpisany przez Паводле архіва Гродзенскай дыяцэзіі
13.12.2015 01:00

dekanacie Raduń. W 1994 r. kościół w Trokielach otrzymał status Sanktuarium Diecezjalnego Matki Bożej (odpust – w pierwszą sobotę lipca). Od lat 1970. jest wpisany na listę zabytków architektury.